

**Symbole do stosowania na wyrobach medycznych
wg PN-EN ISO 15223-1**

2 | OD REDAKCJI

3 | Rozporządzenie w sprawie normalizacji - Ewa Zielińska

Z ŻYCIA PKN

5 | Polski Zasób Normalizacyjny. Spotkanie dla Przewodniczących KT - J.S.

7 | Targi BUDMA 2013 - Sławomir Wilczyński

8 | Narada kuratorów oświaty - B.K.

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

9 | Jak ocenić jednostkę certyfikującą? - J.S.

9 | Symbole na wyrobach medycznych - J.S.

10 | Normalizacja w terminologii - B.K.

SEKTORY PKN

11 | Informacje z sektorów

KOMITETY TECHNICZNE

14 | Komitety Techniczne - grudzień 2012 r.

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor odpowiedzialny:

Joanna Skalska - tel. 22 556 74 62

Redaktor:

Barbara Kęsik - tel. 22 556 74 60

Skład:

Oskar Sztajer (stałe współpracuje)

- tel. 22 556 77 62

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny

ul. Świętokrzyska 14,

00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku

„Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów i zmiany tytułów.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny

Zdjęcia © Fotolia.com

Szanowni Czytelnicy

W bieżącym numerze „WIADOMOŚCI PKN. Normalizacja” publikujemy artykuł dotyczący nowego rozporządzenia ws. normalizacji. To rozporządzenie z jednej strony porządkuje przepisy w kwestii normalizacji rozrzucone w różnych aktach prawnych, a z drugiej jednak ingeruje w działalność prywatnych, europejskich stowarzyszeń. Ale, jak napisała niedawno Elena Santiago CID, Dyrektor Generalny CEN i CENELEC europejskie organizacje normalizacyjne muszą dostosować się do tych nowych ram prawnych i funkcjonować tak skutecznie i efektywnie, jak to możliwe.

Na uwagę zasługuje punkt rozporządzenia, w którym napisano: „Normalizacja europejska jest organizowana przez zainteresowane strony i na ich rzecz w oparciu o reprezentację krajową (Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) i Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC)) i bezpośrednio uczestnictwo (Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI))...”. Tak od lat funkcjonują systemy normalizacyjne, ale po raz pierwszy zostało to oficjalnie wpisane do aktu prawnego (str. 3).

Zachęcamy do zapoznania się ze wszystkimi artykułami, w których piszemy m.in. o wydarzeniach związanych z działalnością PKN, a opinie prosimy przesyłać pod adresem: redakcja@pkn.pl

Redakcja

Rozporządzenie w sprawie normalizacji europejskiej

Od 1 stycznia br. we wszystkich krajach UE stosuje się Rozporządzenie PE i Rady UE nr 1025/2012 w sprawie normalizacji europejskiej¹. Przepisy rozporządzenia stosuje się bezpośrednio, co oznacza, że nie wymagają one transpozycji do prawa krajowego.

W Rozporządzeniu ustanowione są reguły dotyczące:

- współpracy pomiędzy europejskimi organizacjami ESO i krajowymi jednostkami normalizacyjnymi KJN, państwami członkowskimi i Komisją Europejską;
- ustanawiania Norm Europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych dotyczących produktów i usług w ramach wspierania prawodawstwa i polityki UE;
- identyfikacji specyfikacji technicznych TIK kwalifikujących się do powoływania;
- finansowania normalizacji europejskiej;
- uczestnictwa zainteresowanych stron w normalizacji.

Celem tego artykułu nie jest szczegółowe omawianie wszystkich postanowień Rozporządzenia, bo zainteresowani mogą je sami przeczytać np. [tutaj](#), ale podkreślenie kilku najważniejszych kwestii i zmian w stosunku do poprzednich rozwiązań prawnych.

Na uwagę zasługuje wpisanie do Rozporządzenia zasad normalizacji uznanych przez WTO oraz przyjęcie, że normalizacja europejska jest organizowana PRZEZ ZAINTERESOWANE STRONY i w przypadku CEN i CENELEC na podstawie zasady delegacji krajowej. Spójność, przejrzystość, otwartość, konsens, dobrovolność - zgodnie z tymi zasadami od lat funkcjonują systemy normalizacyjne w Europie, ale po raz pierwszy zostały one wpisane do aktu prawnego.

Rozporządzenie w zasadzie zastępuje wszystkie odnoszące się do norm i normalizacji postanowienia dyrektywy 98/34/WE², tzw. dyrektywy informacyjnej (lub notyfikacyjnej), ale w porównaniu do dyrektywy zakres jest rozszerzony o normy i dokumenty normalizacyjne z obszaru usług. Rozporządzenie nakłada na organizacje europejskie i krajowe jednostki

normalizacyjne obowiązek ustalania i publikowania na stronie internetowej programu prac normalizacyjnych - co de facto jest już od dawna ustaloną praktyką. Koniecznością staje się informowanie o publikacji programu pozostałych europejskich organizacji i krajowych jednostek normalizacyjnych, a także KE. Wątpliwości wzbudziła praktyczna realizacja tych postanowień. W XXI wieku, w dobie korzystania z rozwiniętych narzędzi IT w zasadzie wszystkie ESO i KJN mają tzw. „kroczące” programy prac dostępne on-line, do których dodawane są nowe propozycje. Dziś, po konsultacjach ze służbami KE, wiadomo już, że wystarczające będzie poinformowanie pod jakim adresem url dostępny jest program. Choć jeśli jakaś jednostka postanowi publikować zamknięty dokument, może to zrobić.

Ze swojej strony KE również będzie opracowywać roczny program prac normalizacyjnych, w którym wskazywać będzie priorytety normalizacyjne uwzględniające długoterminowe strategie polityczne UE. Program będzie podstawą do wystąpienia do ESO z wnioskami o realizację określonych prac normalizacyjnych (czyli wydawania tzw. mandatów). Przy czym ESO będą miały tylko miesiąc na decyzję o przyjęciu wniosku. Biorąc pod uwagę, że wiąże się to z uzyskaniem dofinansowania z KE i konsekwencjami finansowymi w przypadku niewywiązania się z m.in. z terminów, czas na podjęcie decyzji jest krótki.

W porównaniu do dyrektywy 98/34/WE bardziej rygorystyczne jest postanowienie dotyczące uwag do projektów zgłoszonych przez inne europejskie organizacje i krajowe jednostki normalizacyjne - w przy-

¹ Pełny tytuł: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89683/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (OJ L316 z 14.11.2012)

² OJ L204 z 21.07.1998

padku gdy uwagi wskazują na potencjalny negatywny wpływ normy na rynek wewnętrzny, przed jej przyjęciem należy się skonsultować z ESO i KE.

Nie zmieniają się zasady dotyczące zgłaszania formalnych zastrzeżeń do norm, ale zmieniają się podmioty uprawnione do ich zgłaszania. Oprócz państw członkowskich prawo do ich zgłaszania ma Parlament Europejski, natomiast utraciła tę możliwość KE.

Rozporządzenie zawiera również postanowienia dotyczące wspierania i ułatwiania udziału w normalizacji na poziomie europejskim określonych grup zainteresowanych stron: MŚP, organizacji konsumenckich, organizacji zajmujących się ochroną środowiska oraz kwestiami społecznymi. Wskazany jest zakres, w jakim uwzględnienie opinii wymienionych grup jest konieczne. Przy czym warto podkreślić, że chodzi tu przede wszystkim o organizacje reprezentujące wymienione grupy i otrzymujące dofinansowanie z KE. Kryteria, na podstawie których można je uzyskać, określone są w Załączniku III Rozporządzenia i dlatego potocznie nazywa się je „organizacjami z Załącznika III”.

Szczególną grupą interesariuszy, której interesy uwzględniono w Rozporządzeniu są małe i średnie przedsiębiorstwa. Krajowe jednostki normalizacyjne mają obowiązek wspierania i ułatwiania dostępu MŚP do norm i prac normalizacyjnych. Przy czym należy pamiętać, że podany w art. 6 katalog działań stanowi WYŁĄCZNIE możliwe do wykorzystania przez KJN opcje. Nie jest katalogiem obowiązkowych i jedynie możliwych działań. Natomiast KJN mają obowiązek wymieniać się informacjami na temat stosowanych praktyk i przekazywania ESO rocznych sprawozdań z działań realizowanych dla MŚP.

Rozporządzenie w całości zastępuje Decyzję 1673/2006/WE dotyczącą finansowania europejskiej normalizacji. Celem było uproszczenie przepisów, ale jednocześnie zaostrzono kryteria wypłacania dotacji: terminowe wykonanie prac (zgodnie z terminami wskazanymi we wnioskach o normalizację) oraz właściwy udział MŚP i innych zainteresowanych stron w pracach. Jak już wcześniej wspomniano dofinansowanie mogą również uzyskać organizacje z Załącznika III.

A na koniec najważniejsza i najbardziej kontrowersyjna nowość: możliwość identyfikowania specyfikacji technicznych TIK kwalifikujących się do powołania. Państwo członkowskie lub KE może złożyć wniosek o identyfikację specyfikacji TIK, które mogą być powoływane w zamówieniach publicznych. Decyzje podejmuje się po konsultacjach m.in. z europejską wielostronną platformą ds. normalizacji ICT, w skład której wchodzi przedstawiciele państw członkowskich, ESO i zainteresowane strony. Specyfikacje muszą spełniać kryteria określone w Załączniku II Rozporządzenia. Są to m.in. akceptacja rynkowa, spójność (brak sprzeczności z Normami Europejskimi), opracowanie przez organizacje spełniające kryteria otwartości, konsensu, przejrzystości. Rozporządzenie umożliwia również cofnięcie identyfikacji specyfikacji, jeśli dokument przestanie spełniać określone w Załączniku III kryteria. Przy czym dyskutować można, czy są one określone wystarczająco precyzyjnie, by nie pozostawiać zbyt dużych możliwości interpretacyjnych.

Podsumowując: z jednej strony rozporządzenie porządkuje i zbiera przepisy rozrzucone dotychczas w różnych aktach prawnych, ale z drugiej ingeruje bezpośrednio w działalność ESO - prywatnych, niezależnych europejskich stowarzyszeń i nie chodzi tu tylko o obowiązek składania raportów KE z realizacji poszczególnych artykułów Rozporządzenia - chociaż jest to dodatkowe obciążenie administracyjne dla ESO i KJN.

Ewa Zielińska

Polski Zasób Normalizacyjny

Spotkanie informacyjne dla Przewodniczących KT

W październiku 2012 roku Polski Komitet Normalizacyjny wprowadził nowoczesny system informatyczny - Polski Zasób Normalizacyjny (PZN). To podstawowe narzędzie pracy organów technicznych współpracujących z PKN - komitetów technicznych, komitetów zadaniowych oraz rad sektorowych. W dniach 30 stycznia - 5 lutego 2013 r. PKN zorganizował cykl spotkań z Przewodniczącymi KT w celu omówienia zmian w procedurach PKN oraz zaprezentowania systemu PZN.

Spotkania poprowadził Tomasz Schweitzer, Prezes PKN, który przedstawił uczestnikom zakres tematyki szkoleń. T. Schweitzer podkreślił, że wdrażanie tak nowoczesnego rozwiązania, jakim jest PZN nieuchronnie wiąże się ze zmianami w procedurach prac normalizacyjnych, a spotkania informacyjne dają możliwość bezpośredniego dialogu ze wszystkimi, których te zmiany dotyczą.

Jerzy Krawiec, Zastępca Prezesa ds. Informatyzacji i Logistyki w swoim wystąpieniu „Strategia informatyzacji PKN 2009-2013” stwierdził, że podstawą działań PKN związanych z informatyzacją instytucji była Europejska Agenda Cyfrowa. Jednym z jej obszarów jest *Interoperacyjność i normy*, do którego zalicza się europejską politykę normalizacyjną oraz szersze stosowanie norm w ramach dostaw i usług IT. Ponadto PKN jako podmiot realizujący zadania publiczne miał obowiązek wdrożyć System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 12.04.2012 r.) - zapewniający poufność, dostępność i integralność informacji. PKN realizuje również projekt portalu e-Norma w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W chwili obecnej wdrażana jest część II Portalu e-Norma, na który składa się: Polski Zasób Normalizacyjny; wirtualizacja Polskich Norm; System Cyfrowej Sprzedaży Produktów i Usług (modernizacja sklepu internetowego, płatna czytelnia, system e-faktura); zarządzanie wiedzą normalizacyjną (powszechny dostęp do wiedzy normalizacyjnej) oraz e-Learning.

Polski Zasób Normalizacyjny to portal korporacyjny, zastępujący dotychczas funkcjonujące systemy: ZSI Norma i e-KT. Jest systemem dynamicznym i bezpiecznym. Można w nim pracować za pomocą dowolnego komputera podłączonego do

T. Schweitzer wita zebranych

Internetu, w każdym systemie operacyjnym i przy wykorzystaniu najpopularniejszych przeglądarek internetowych. Nie ma konieczności instalacji jakiegokolwiek aplikacji na komputerze użytkownika. Jest to rozwiązanie bardzo nowoczesne, wyposażone w nowe funkcjonalności, które mają ułatwić i zwiększyć wydajność systemu. J. Krawiec omówił również technologię oraz architekturę sprzętową PZN. Wspomniał, że zgłoszenia dotyczące PZN są związane głównie z błędami systemu, jego obsługą i propozycjami modyfikacji. Na koniec wystąpienia poinformował, że PZN będzie integrowany z innymi systemami: SAP-2, SCSPU, DMS, ZWNeL.

Następnie Jolanta Kochońska, Zastępca Prezesa PKN ds. Normalizacji omówiła planowane zmiany w przepisach PKN oraz rolę Przewodniczącego KT. W związku ze zmianą systemu informatycznego wszystkie procedury dotyczące opracowywania PN i polskich dokumentów normalizacyjnych (R2) zostaną znowelizowane. Zmienione zostaną w szczegól-

Prelegenci

ności: procedura dotycząca opracowywania programu prac normalizacyjnych, instrukcja R2-11 *Numeracja Polskiej Normy oraz oznaczenie identyfikujące normę wprowadzoną do PN i stopień zgodności*, która obecnie jest w opiniowaniu. Zostanie również opracowane nowe zarządzenie Prezesa PKN w sprawie finansowania działalności normalizacyjnej.

Kluczowymi zmianami w procedurach R2 są:

- wprowadzenie wersji językowych w uznanej PN-EN - wersja polska nie staje się nową normą PN, w zbiorze pozostaje aktualna PN-EN uznana w wersji angielskiej;
- nowy szablon opracowania elementów krajowych (stronica tytułowa, przedmowa, załączniki krajowe) do PN-EN wprowadzanej metodą uznania;
- nowy szablon wersji Polskiej Normy.

Zmieni się również sposób nadawania numeru referencyjnego normy, do którego zostanie dodany miesiąc publikacji.

Ponadto J. Kochańska omówiła zadania przewodniczącego KT w kontekście działań prowadzonych w nowym systemie informatycznym PZN. Wskazała zadania niezależne od systemu informatycznego m.in.: kierowanie pracami KT; podejmowanie działań zmierzających do uzgodnienia projektów PN i innych dokumentów normalizacyjnych, w tym prowadzenie mediacji z reprezentantami członków KT w celu doprowadzenia do uzyskania zbieżności stanowisk w KT, umożliwiającą stwierdzenie osiągnięcia konsensu; zatwierdzanie protokołów i uchwał KT; podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji członków KT uchylających się od głosowania i uczestnictwa

w pracach KT, bądź ich odwoływania; nadzór nad aktualnością zbioru PN przypisanego do KT (przegląd PN, poprawki, zmiany, wycofania).

W kolejności Małgorzata Pogorzelska, Główny Specjalista w Sektorze Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych PKN przedstawiła sposób pracy w systemie PZN z uwzględnieniem zadań Przewodniczącego. Omówiła menu programu, panel użytkownika, kolejne etapy opiniowania projektu, głosowania, powtórzenia głosowań, teczkę Akt Normy oraz Bibliotekę dokumentów.

Po wygłoszonych prezentacjach Prezes PKN zaprosił Przewodniczących do dyskusji. Poruszono w niej sprawy związane z nowym systemem informatycznym, procedurami prac normalizacyjnych jak również ogólne związane ze strategią PKN. Duży nacisk

Dyskusja

w dyskusji został położony na zagadnienie związane z finansowaniem normalizacji przez PKN oraz samych zainteresowanych.

PZN to nowe narzędzie pracy funkcjonujące dopiero kilka miesięcy, bardzo istotna jest więc ścisła współpraca użytkowników systemu z jego administratorami. To użytkownicy są w stanie ocenić, czy nowe narzędzie sprawdza się w codziennej pracy normalizacyjnej, czy oszczędza czas i ułatwia wypełnianie zadań związanych z pracami normalizacyjnymi.

J.S.

PKN na Targach BUDMA 2013

Od 29 stycznia do 1 lutego 2013 roku w Poznaniu odbyły się coroczne Międzynarodowe Targi Budownictwa BUDMA 2013 pod hasłem: „Budownictwo przyszłości. Inteligentna architektura”. BUDMA 2013 połączona była z targami branżowymi: WINDOOR-TECH, GLASS oraz CBS - Sport Rekreacja Wellnes & Spa. Łącznie swoje stoiska otworzyło ok. 1000 wystawców. Były to zarówno duże firmy obecne na rynku od lat, jak i firmy dopiero wchodzące na rynek.

Jak co roku w Targach BUDMA prezentował się także aktywnie Polski Komitet Normalizacyjny. Na stoisku przedstawiono ofertę produktów normalizacyjnych oraz szkoleń normalizacyjnych, a także zachęcano do certyfikacji wyrobów budowlanych na Znak PN. Na stoisku PKN po raz pierwszy zaprezentowano ekran multimedialny z propozycjami produktów PKN wraz z informacjami dotyczącymi certyfikacji na Znak PN.

Tematem, który budził największe zainteresowanie wszystkich uczestników BUDMY 2013 było nowe Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG, które wejdzie w życie 1 lipca 2013 roku. To, oczekiwane przez całe środowisko producentów wyrobów budowlanych, architektów oraz wykonawców, rozporządzenie jest aktem wiążącym i musi być bezpośrednio stosowane w każdym państwie członkowskim UE (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nie wymaga wprowadzenia do krajowego systemu legislacyjnego). Wymaga ono także wprowadzenia zmian w prawie polskim polegających na uchyleniu przepisów sprzecznych.

Seminaria poświęcone temu zagadnieniu prowadzili przedstawiciele Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (MTBiGM).

W drugim dniu targów PKN przeprowadził także seminarium poświęcone prezentacji produktów normalizacyjnych oraz roli Znaku PN i certyfikacji dobrowolnej w nowych warunkach wynikających z wprowadzenia Rozporządzenia nr 305. Seminarium prowadzili: dyrektor Wydziału Sprzedaży Marek Strumiński oraz przedstawiciel Wydziału Certyfikacji Sławomir Wilczyński. Wzięło w nim udział ponad 50 osób. Ponadto wiele osób zgłosiło się do stoiska na indywidualne rozmowy lub po uzyskaniu dodatkowych informacji. Wydano ponad 40 zgłoszeń uczestnictwa w szkoleniach.

Efektom uczestnictwa w BUDMIE 2013 jest inicjatywa Działu Szkoleń PKN, który zaproponował zorganizowanie wspólnie z MTBiGM i PCBC cyklicznych szkoleń poświęconych nowym warunkom wprowadzania wyrobów budowlanych na rynek.

Udział PKN w Targach BUDMA spotkał się z dużym zainteresowaniem zwiedzających oraz wystawców.

Sławomir Wilczyński

Narada kuratorów oświaty

W dniach 13-14 lutego 2013 r. w Centrum Szkoleniowym Ośrodka Rozwoju Edukacji w Sulejówku odbyła się narada kuratorów oświaty. Wśród tematów na niej poruszanych warto wymienić: wzmacnianie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych (w ramach realizacji ustalonego na rok szkolny 2012/2013 kierunku polityki oświatowej państwa), zmiany legislacyjne dotyczące funkcjonowania szkół, zagadnienia związane z likwidacją szkół, działania na rzecz sześciolatków, stan realizacji projektu cyfrowa szkoła.

Pani Krystyna Szumilas, Minister Edukacji Narodowej zaprosiła na naradę Tomasza Schweitzera, Prezesa PKN. W spotkaniu wzięli ponadto udział kuratorzy oświaty z poszczególnych województw oraz wysocy rangą urzędnicy Ministerstwa Edukacji Narodowej. Należy podkreślić, że Prezes PKN był jedyną osobą spoza środowiska zaproszoną przez Ministra do zabrania głosu. A kwestia normalizacji była jedynym tematem, który wykraczał poza bieżące sprawy omawiane na naradzie. Warto wspomnieć, że problematyka normalizacyjna dla większości obecnych na naradzie kuratorów była tematyką nieznaną.

T. Schweitzer w swoim wystąpieniu przybliżył zebrany temat „Nauczanie normalizacji w szkole”. Na początku starał się zapoznać uczestników z pojęciami podstawowymi dla normalizacji, czyli: co to jest normalizacja, czym jest norma, kto opracowuje normy i jaki jest schemat ich tworzenia.

Następnie omówił zagadnienie norm w życiu codziennym. T. Schweitzer poinformował, w jakich dziedzinach życia normy znajdują zastosowanie i jakie korzyści wynikają zarówno z ich stosowania, jak i z udziału w normalizacji.

W swoim wystąpieniu Prezes PKN dłużej skupił się na kwestii - normalizacja a edukacja. T. Schweitzer przedstawił politykę edukacyjną UE dotyczącą normalizacji. Następnie omówił zagadnienie: normy w nauczaniu przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących.

Na zakończenie zaprezentował propozycje dotyczące nauczania normalizacji w szkołach, ukazując jednocześnie obecnym zakładane efekty kształcenia w obszarze wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

Polityka edukacyjna Unii Europejskiej dotycząca normalizacji

- Normalizacja jest multi-milionowym biznesem europejskim, lecz nie jest należycie traktowana jako przedmiot nauczania.
- Komisja Europejska i kraje członkowskie UE uznają normalizację za jeden z kluczowych instrumentów przyczyniających się do innowacji i rozwoju.
- **Rada Unii Europejskiej** zachęca kraje członkowskie do wprowadzenia normalizacji do programów edukacji we współpracy z jednostkami normalizacyjnymi (*Wnioski Rady UE w sprawie normalizacji i innowacji z dn. 25 września 2008 r.*)
- **Komisja Europejska** apeluje do europejskich organizacji normalizacyjnych, krajów członkowskich i innych jednostek normalizacyjnych o poprawę świadomości i edukacji normalizacyjnej (*Komunikat KE z czerwca 2011 r. „Strategiczna wizja dla Norm Europejskich: podążanie naprzód w celu wzmocnienia i przyspieszenia zrównoważonego wzrostu gospodarki europejskiej do 2020 r.”*)

Uczestnictwo Prezesa PKN w naradzie kuratorów oświaty jest kolejnym punktem realizacji strategii edukacyjnej PKN. Tego rodzaju działalność uświadamiająca w szczególności osoby odpowiedzialne za jakość kształcenia dzieci i młodzieży otwiera nowe możliwości i nadzieje, że proces wprowadzania normalizacji do szkół osiągnął punkt startowy.

oprac. B.K.

Jak ocenić jednostkę certyfikującą?

Certyfikacja ma na celu wykazanie, że dany wyrób (produkt, proces lub usługa) spełnia ściśle określone wymagania, a tym samym jest wart zaufania zarówno klientów, jak i kontrahentów. Certyfikacja powinna być przeprowadzana przez rzetelną i obiektywną stronę trzecią - to stanowi o jej wartości. Ale w jaki sposób można zweryfikować działania jednostki certyfikującej? Czy ją też należy certyfikować?

Zainteresowane strony mogą oczekiwać lub wymagać od jednostki certyfikującej, aby ta dostosowała swoje działania do zapisów normy [EN ISO/IEC 17065:2012 Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi](#) (*Conformity assessment - Requirements for bodies certifying products, processes and services*).

W normie określono wymagania, których przestrzeganie ma sprawić, że działalność jednostki certyfikującej będzie odbywać się w sposób kompetentny, spójny i bezstronny. Zbuduje to zaufanie klientów co do sposobu przeprowadzania certyfikacji. Wymagania zawarte w normie mogą być wykorzystane jako wskaźnik kryteriów oceny akredytacyjnej lub samooceny danej jednostki certyfikującej. Spełnienie tych wymagań jest istotne z punktu widzenia wszystkich interesariuszy, czyli: klientów jednostek certyfikujących, klientów organizacji, których produkty, procesy czy usługi są certyfikowane, jednostek rządowych, organizacji pozarządowych, konsumentów.

Wymagania zawarte w normie można uznać za ogólne kryteria oceny jednostek certyfikujących wyroby

firmy z różnych branż (oczywiście odpowiednio dostosowane do specyfiki danej dziedziny). Chociaż norma jest przeznaczona dla jednostek przeprowadzających certyfikację/audit „strony trzeciej”, wiele z jej zapisów może być przydatnych dla jednostek przeprowadzających audyty „strony pierwszej” i „strony drugiej”.

Norma PN-EN ISO/IEC 17065 zostanie wprowadzona do zbioru PN w pierwszym kwartale 2013 roku, dzięki pracy KT 6 ds. Systemów Zarządzania.

J.S.

Symbole na wyrobach medycznych

Do każdego wyrobu medycznego powinna być dołączona informacja konieczna do jego bezpiecznego używania. Zgodnie z dyrektywą 93/42/EWG „W stosownych przypadkach informacja ta powinna przyjąć postać symboli. Każdy użyty symbol lub kolor identyfikacyjny musi odpowiadać zharmonizowanym normom. W dziedzinach, dla których nie istnieją normy, stosowane symbole i kolory muszą być opisane w dokumentacji dostarczonej razem z wyrobem (...)”.

W opublikowanej w sierpniu 2012 roku normie PN-EN ISO 15223-1 przedstawiono odpowiednie sym-

bole, które powinny być stosowane na etykietach, opakowaniu bądź ulotkach dołączanych do wyrobów medycznych.

Globalne usystematyzowanie tych symboli jest bardzo ważne. Producenci wyrobów medycznych, którzy wprowadzają te same produkty do obrotu w różnych krajach będą mogli zredukować koszty etykietowania produktu i uniknąć nieścisłości w tłumaczeniach instrukcji użytkownika.

Norma jest również pomocna dla dystrybutorów urządzeń medycznych, organów regulacyjnych, jednostek badawczych, jednostek

certyfikujących i użytkowników końcowych produktów medycznych.

PN-EN ISO 15223-1 zastąpiła PN-EN 980:2010, łączy oraz systematyzuje symbole i wymagania z ISO 15223-1 i PN-EN 980, podaje globalnie ujednolicony zestaw symboli, które należy stosować przy oznakowaniu urządzeń medycznych. Została opracowana na podstawie mandatu udzielonego CEN przez Komisję Europejską i Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu. Jej zastosowanie jest jednym ze sposobów osiągnięcia zgodności z zasadni-

czymi wymaganiami dyrektyw nowego podejścia: 93/42 EWG, 90/385/EWG, 98/79/EWG.

Norma [PN-EN ISO 15223-1](#) **Wyroby medyczne - Symbole do stosowania na etykietach wyrobów medycznych, w ich oznakowaniu i w dostarczanych z nimi infor-**

macjach - Część 1: Wymagania ogólne została wprowadzona do zbioru Polskich Norm dzięki pracy KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów.

J.S.

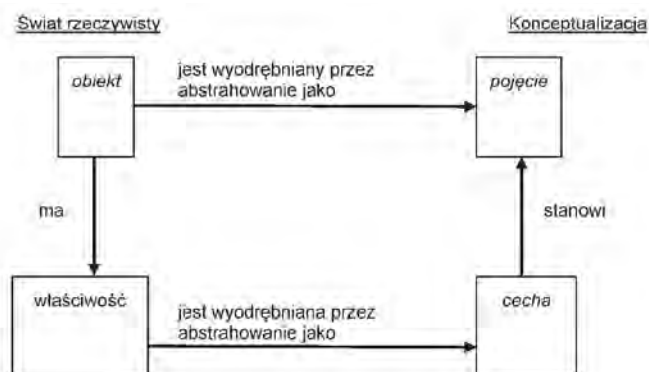
Normalizacja w terminologii

Terminologia jest pojęciem szerokim i wieloznacznym. Każdego dnia tworzy się wiele nowych pojęć, które powstają w wyniku rozwoju wszystkich dziedzin nauki i techniki. Jednocześnie istnieje pilna potrzeba większej precyzji w dziedzinie terminologii, ponieważ jest to niezbędne w procesie komunikowania w obrębie obszarów specjalistycznych. Ustalenie poprawnego i jednolitego słownictwa specjalistycznego ma więc podstawowe znaczenie. Rozwój terminologii specjalistycznej wymaga zastosowania specjalnych zasad i metod zawartych w [PN-ISO 704:2012 Działalność terminologiczna - Zasady i metody](#).

W normie podano ogólne zasady opracowywania i tworzenia terminów i definicji (rozdział 3.). W kolejnym rozdziale normy zdefiniowano obiekt. Następny 5. rozdział normy jest poświęcony pojęciom. Wśród pojęć zdefiniowano pojęcia ogólne i pojęcia indywidualne. W rozdziale 6. przedstawiono istotę definicji, redagowanie definicji, definicje wadliwe. Za najbardziej przejrzystą i precyzyjną metodę definiowania pojęć uznano definicję treściową.

Za główne zadanie normy trze-

„*Tworzenie pojęć odgrywa podstawową rolę w organizowaniu wiedzy ludzkiej, ponieważ zapewnia środki do rozpoznawania obiektów i grupowania ich w jednostki mające znaczenie w obrębie danej dziedziny. Kategoryzację obiektu służącą stworzeniu pojęcia powinno poprzedzać określenie jego właściwości (patrz poniższy przykład) PN-ISO 704:2012*”

ba uznać dostarczenie opisu pojęć w dziedzinie terminologii oraz objaśnienie użycia tych terminów. Sformułowano w niej ogólne zasady tworzenia terminów, nazw i definicji. Można je stosować w działalności terminologicznej w nauce, technice, przemyśle, administracji i innych dziedzinach.

Normę PN-ISO 704 opracowano w celu znormalizowania istotnych elementów ważnych z punktu widzenia jakości prac terminologicznych.

Działalność terminologiczna ma charakter interdyscyplinarny. Wykorzystuje się tu dorobek

różnych dziedzin, np. logiki, lingwistyki, translatoryki.

Zadaniem działalności terminologicznej jest objaśnianie i normalizacja pojęć i terminów stosowanych w komunikacji między ludźmi.

Norma jest przeznaczona dla tych osób, którzy opracowują terminologię i nią zarządzają.

Do zbioru PN norma PN-ISO 704 została wprowadzona dzięki pracy KT 256 ds. Terminologii, Innych Zasobów i Zarządzania Treścią.

B.K.

Informacje z sektorów

Sektor Elektryki

Przewodniczący Podkomitetu IEC SC 32A, Mariusz Wilniewicz (ABB) organizuje w PKN w dniach 24 i 25 czerwca 2013 r. posiedzenie poświęcone Bezpiecznikom wysokiego napięcia ograniczającym prąd w zakresie prac bieżących i przyszłych. W drugim dniu konferencji odbędzie się dodatkowo spotkanie IEC SC 32A/MT 3 (Maintenance Team). W spotkaniach wezmą udział międzynarodowi eksperci oraz przedstawiciel Komitetu Technicznego 75 Artur Cwalina.

21 grudnia 2012 r. CENELEC opublikował normę EN 50341-1:2012 *Overhead electrical lines exceeding AC 1 kV - Part 1: General requirements - Common specifications*. Nowa norma zastępuje EN 50341-1:2001 *Overhead electrical lines exceeding AC 45 kV - Part 1: General requirements - Common specifications* ze zmianą A1:2009 i EN 50423-1:2005 *Overhead electrical lines exceeding AC 1 kV up to and including AC 45 kV - Part 1: General requirements - Common specifications*. Wprowadzenie tej normy do zbioru PN spowoduje wycofanie PN-EN 50341-1:2005 + A1:2010 oraz PN-EN 50423-1:2007.

W stosunku do dotychczas stosowanej normy EN 50341-1:2001 nastąpiły istotne zmiany:

- uwzględniono wymagania dla elektroenergetycznych linii rozdzielczych i przesyłowych w zakresie napięcia od 1kV przez połączenie EN 50341-1:2001 + A1:2009 i EN 50423-1:2005;

- EN 50341-1 jest zgodna z nowymi Eurokodami;
- określono jednoznaczną metodę dotyczącą oszacowania oddziaływań na linie;
- uwzględniono nowe metody projektowania i rozwój w budownictwie.

Energetyka oczekuje szybkiej publikacji nowej **PN-EN 50341-1 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1 kV - Część 1: Wymagania ogólne - Specyfikacje wspólne**, aby móc stawić czoła nowym wyzwaniom związanym z koniecznością nowelizacji NNA dla Polski.

Obecnie Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej już **opracowuje założenia do nowego NNA dla Polski** - dla linii elektroenergetycznych od 1 kV powyżej. Informacja jest ogłoszona na stronie internetowej PTPiREE.

„**Odbiór założeń do NNA dla Polski dotyczący linii elektroenergetycznych od 1 kV powyżej**” odbędzie się w PTPiREE przed **końcem lutego 2013 r. Założenia te będą mogły być odniesione do odpowiednich rozdziałów nowej edycji PN-EN 50341-1** (zastępującej PN-EN 50341-1:2005 + A1:2010 oraz PN-EN 50423-1:2007). Norma **PN-EN 50341-3-22:2010 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 45 kV - Część 3: Zbiór normatywnych warunków krajowych - Polska wersja EN 50341-3-22:2001** częściowo straciła aktualność po wprowadzeniu Eurokodów do PN.

Już na Konferencji PTPiREE w Dźwirzynie w kwietniu 2012 r. stwierdzono, że „*Konieczne jest,*

aby w przeciagu następnego roku (III kwartał 2013 r.) opracowany został „załącznik krajowy” do nowej EN 50341-1. Bez wykonania tej pracy projektowanie linii elektroenergetycznych powyżej 1 kV będzie bardzo utrudnione.”

W dniach 28-29 listopada 2012 r. w siedzibie CENELEC odbyło się spotkanie określane jako europejsko-amerykański okrągły stół w zakresie rozwoju norm dla pojazdów elektrycznych.

Ze strony amerykańskiej obecni byli przedstawiciele SAE, ANSI, UL i NEMA, ze strony europejskiej - przedstawiciele Komitetów Technicznych CEN, CENELEC oraz przedstawiciele przemysłu zagadnień elektromobilności. Stronę polską z rekomendacji PKN reprezentował Bartłomiej Kras - przedstawiciel członka **KT 54 ds. Chemicznych Źródeł Prądu**.

Spotkanie miało na celu omówienie aktualnego stanu prac nad normami, docelowego zakresu normalizacji dla pojazdów elektrycznych oraz ustalenie, czy możliwa jest praca nad wspólnymi rozwiązaniami niepowodująca dublowania działań.

Porozumienie między Europą i USA w kwestii pojazdów elektrycznych jest sprawą trudną, co wynika z odmiennego podejścia do spraw norm. SAE jawnie wypowiada się, że jest instytucją komercyjną i to, co opracuje jest jej własnością. W wielu miejscach takie podejście uniemożliwia wspólne ustalenia dotyczące zakresu badań i samego przedmiotu normalizacji, gdyż wiele rozwiązań

powstaje w prywatnych firmach, którym zależy na wypromowaniu własnego produktu bez dzielenia się wspólnym rozwiązaniem (np. kompatybilnością złącz, protokołami itp.) Natomiast zarówno SAE, jak i CENELEC chętnie uczestniczą w wymianie poglądów i wspólnych posiedzeniach, ale na razie nie prowadzi to do podjęcia wspólnych działań w zakresie technologii związanych z pojazdami elektrycznymi i zagadnień bezpieczeństwa.

Sektor Chemii

Posiedzenie KT 222

24 stycznia 2013 r. w warszawskim oddziale Instytutu Nafty i Gazu odbyło się 103 posiedzenie KT 222 ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych. Posiedzenie prowadził Przewodniczący KT dr inż. Wiesław Górski, brali w nim udział reprezentanci członków KT oraz zaproszeni eksperci. W posiedzeniu wzięła udział również dr inż. Irena Kędzierska, kierownik SCH, która w prezentacji pod tytułem „Zakres i działalność Sektora Chemii Wydziału Prac Normalizacyjnych” omówiła zakres tematyczny SCH, zakres współpracy europejskiej i międzynarodowej SCH oraz zadania i obowiązki członków KT. Przedstawiła także podsumowanie prac normalizacyjnych KT 222 za 2012 r.

Następnie Przewodniczący KT dr inż. Wiesław Górski przedstawił „Wybrane kierunki, priorytety i problemy normalizacji przetworów naftowych i cieczy eksploatacyjnych”. W wystąpieniu poruszył tematy związane m.in. z: delegowaniem ekspertów do prac w europejskich i międzynarodowych komitetach technicznych,

udziałem polskich ekspertów w opracowywaniu norm EN i ISO, finansowaniem działalności normalizacyjnej. Kolejnym punktem posiedzenia było sprawozdanie z działalności KT zaprezentowane przez Sekretarza KT mgr inż. Zofię Błaszkiwicz. W sprawozdaniu podano liczbę PN i dokumentów normalizacyjnych opracowanych w KT, udział ekspertów KT w pracach grup roboczych CEN. Wśród wymienionych osiągnięć było zorganizowanie w maju 2012 r. posiedzenia plenarnego CEN/TC 19. Następnie sprawozdania z działalności Podkomitetów przedstawili ich Przewodniczący: dr inż. Ludwik Kossowicz - Podkomitet ds. Paliw Płynnych, mgr Krzysztof Pietrzyk - Podkomitet ds. Olejów Smarowych, mgr inż. Andrzej Zdzienicki - Podkomitet ds. Asfaltów. Następnie dr inż. Ludwik Kossowicz przedstawił wystąpienie „Rozwój polskiej terminologii naftowej”. Nakreślił w nim przebieg rozwoju polskiego języka naftowego w kontekście rozwoju przemysłu naftowego. Zaznaczył, że pierwszą inicjatywą w dziedzinie filologii polskiego języka naftowego było wydanie w 2007 r. słownika paliwowego. W roku 2013 został opublikowany słownik w zakresie trybologii i środków smarowych. Na zakończenie po podsumowaniu przez Przewodniczącego KT posiedzenia i dyskusji Konsultant SCH mgr inż. Magdalena Wienczatek przedstawiła prezentację dotyczącą PZN.

Sektor Usług

Polskie Stowarzyszenie Pracowników Dezynfekcji, Dezynsekcji i Deratyzacji w dniu 12 grudnia 2012 r. w gmachu

Narodowego Instytutu Zdrowia w Warszawie zorganizowało konferencję pt. „Najnowsze zmiany w prawie i standardach ochrony przed szkodnikami”. Głównym celem było zapoznanie uczestników z pracami normalizacyjnymi, jakie trwają w zakresie świadczenia usług ochrony przed szkodnikami oraz przepisami europejskimi i krajowymi dotyczącymi usług dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji. Konferencja skierowana była przede wszystkim do wykonawców usług ochrony przed szkodnikami.

Gościem specjalnym konferencji był Roland Higgins, który reprezentował Konfederację Europejskich Stowarzyszeń DDD (ang. Confederation of European Pest Management Associations - CEPA) zrzeszającą m.in. międzynarodowe przedsiębiorstwa świadczące usługi zwalczania szkodników oraz branżowych producentów i dystrybutorów. Zapoznał uczestników z pracą CEPA. Podkreślił, że organizacja wspiera prace nad nową Normą Europejską. Zdaniem R. Higginsa norma, choć nieobligatoryjna, może odegrać bardzo pozytywną rolę. Umiejętność wykazania spełnienia warunków normy z pewnością będzie budowało lepszy wizerunek firmy DDD, zwiększało zaufanie klienta do dostawcy usług, dawało szansę na wyróżnienie się na rynku. CEPA widzi również inne korzyści wynikające z udziału branży ds. zwalczania szkodników w tym projekcie:

- wzrost świadomości na temat wartości branży wśród społeczeństwa w zakresie utrzymania zdrowia i higieny;
- ograniczenie nieprofesjonalnego wykorzystania produktów, które są niezbędne do ochrony zdrowia publicznego lecz podlegają ograniczeniom

stosowania lub wymagają specjalnego sposobu unieszkodliwiania;

- rozwinięcie współpracy z instytucjami europejskimi i innym zainteresowanymi stronami.

Następnym prelegentem był Jacek Doniec, przewodniczący Komitetu Technicznego 313 ds. Usług Ochrony przed Szkodnikami. Poinformował o stanie prac nad normą, przedstawił krótką statystykę dotyczącą posiedzeń Komitetu Europejskiego CEN/TC 404 i uwag zgłaszanych do projektu. Stwierdził, że rozpoczęcie ankiety projektu przewidywane jest na wiosnę 2013, głosowanie zaś na jesień 2013 r.

Kolejnym punktem konferencji był referat wygłoszony przez Izabelę Grodek reprezentującą Polski Komitet Normalizacyjny. I. Grodek omówiła proces wprowadzania Norm Europejskich do Polskich Norm metodą tłumaczenia. Przybliżyła zebrany, czym zajmuje się PKN, jego rolę w procesie normalizacji oraz rolę Komitetów Technicznych powoływanych przez PKN. Podstawowym zadaniem Komitetów Technicznych jest opracowywanie norm, które są następnie zatwierdzane przez PKN. Komitety Techniczne współpracują z określonymi komitetami w europejskich organizacjach normalizacyjnych, m.in. CEN i CENELEC. Wspomniany KT 313 jest komitem lustrzanym dla CEN/TC 404.

Izabela Grodek

Poczta hybrydowa

Jedną z form elektronicznej obsługi korespondencji coraz powszechniej wykorzystywanej przez operatorów pocztowych na całym świecie jest **poczta hybry-**

dowa stanowiąca jedno z zagadnień prac normalizacyjnych Grupy roboczej ds. poczty hybrydowej (WG 2) Komitetu Technicznego CEN/TC 331.

Poczta hybrydowa - to skrzyżowanie poczty tradycyjnej i elektronicznej. W przeciwieństwie do tradycyjnego listu, tworzonego przez nadawcę, który fizycznie dostarczany jest do dostawcy usług pocztowych w celu dystrybucji i doręczenia, list hybrydowy stanowi elektroniczną przesyłkę, przesyłaną z komputera nadawcy do dostawcy usług pocztowych, który po jego otrzymaniu w formie pliku, zostaje posortowany, wydrukowany na papierze, zakopertowany i fizycznie dostarczony do adresata. Należy zaznaczyć, iż główną ideą systemu jest, aby jego fizyczna produkcja była realizowana w ośrodku operatora pocztowego, zlokalizowanego najbliżej adresata.

Poczta hybrydowa jest usługą skierowaną zarówno do klienta indywidualnego, jak i przedsiębiorstw wysyłających w tej formie korespondencję np. rachunki, reklamacje, pisma urzędowe, decyzje urzędowe, umowy, duplikaty dokumentów, listy marketingowe, wezwania. Warto też wspomnieć o innych pracach normalizacyjnych realizowanych w ramach WG 2 - bezpiecznej poczcie elektronicznej SePs oraz rejestrowanej poczcie elektronicznej PReM.

Przy wdrażaniu tych technologii pomocne mogą być dokumenty wypracowane przez WG 2:

PKN-CEN/TS 14014:2006 "Postal services - Hybrid Mail - XML definition of encapsulation of letters for automated postal handling"

CEN/TS 15121-1:2011 "Postal Services - Hybrid Mail - Part 1:

Secured electronic postal services (SePs) interface specification - Concepts, schemas and operations"

CEN/TS 15121-2:2011' Postal Services - Hybrid Mail - Part 2: Secured electronic postal services (SePs) interface specification - ECPM Service"

CEN/TS 16326:2013 Postal Services-Hybrid mail- Functional Specification for postal Registered electronic mail.

Grażyna Gizińska - Poczta Polska SA

Komitety Techniczne - grudzień 2012 r.

Zmiany umiejscowienia sekretariatów

W grudniu prowadzenie sekretariatu:

- **KT 5 ds. Chłodnictwa, Pomp Ciepła, Klimatyzatorów i Sprężarek** przejął Polski Komitet Normalizacyjny - Wydział Prac Normalizacyjnych - Sektor Maszyn i Inżynierii po rezygnacji Centralnego Ośrodka Chłodnictwa COCH w Krakowie Sp. z o.o.
- **KT 65 ds. Prób Środowiskowych Wyrobów Elektrycznych** przejął Polski Komitet Normalizacyjny - Wydział Prac Normalizacyjnych - Sektor Elektrotechniki po rezygnacji Instytutu Elektrotechniki - Oddział Technologii i Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego
- **KT 267 ds. Elektrycznego Sprzętu Rolniczego oraz Elektrycznego Sprzętu dla Zakładów Zbiorowego Żywienia** przejął Polski Komitet Normalizacyjny - Wydział Prac Normalizacyjnych - Sektor Elektryki po rezygnacji Instytutu Technologiczno - Przyrodniczego.

Zmiana Zastępcy Przewodniczącego w Komitetach Technicznych

W grudniu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego:

- w **KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych** dra **Antoniego Plutę** reprezentującego Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego
- w **KT 48 ds. Podstaw Budowy Maszyn** dra inż. **Zbigniewa Humiennego** reprezentującego Politechnikę Warszawską.

Zmiany Sekretarzy w Komitetach Technicznych

W grudniu Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w **KT 5 ds. Chłodnictwa, Pomp Ciepła, Klimatyzatorów i Sprężarek** mgr inż. **Annę Rylską** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 13 ds. Maszyn do Robót Ziemnych i Drogowych oraz Żurawi Samojezdnych** mgr inż. **Małgorzatę Krakówkę** reprezentującą Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego
- w **KT 14 ds. Maszyn i Urządzeń dla Budownictwa, Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Górnictwa Skalnego** mgr inż. **Małgorzatę Krakówkę**

reprezentującą Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego

- w **KT 65 ds. Prób Środowiskowych Wyrobów Elektrycznych** mgr inż. **Iwonę Łosiewicz** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 193 ds. Elementów Prefabrykowanych z Betonu Komórkowego i Elementów Niezbrojonych z Betonu Lekkiego Kruszywowego** dra inż. **Piotra Gębarowskiego** reprezentującego Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych
- w **KT 267 ds. Elektrycznego Sprzętu Rolniczego oraz Elektrycznego Sprzętu dla Zakładów Zbiorowego Żywienia** inż. **Andrzeja Sucharskiego** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Powołania nowych członków Komitetów Technicznych

W grudniu Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- **BIPROTRANS-KULIŃSKI Sp. z o.o.** do **KT 245 ds. Urządzeń Transportu Ciągłego Ogólnego Stosowania**
- **BUD-LOGISTIK Ewa Ingeborga Kotwica** do **KT 215 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych**
- **CERTBUD Sp. z o.o.** do **KT 6 ds. Systemów Zarządzania**, **KT 175 ds. Farb i Lakierów**, **KT 236 ds. Części Złącznych i Narzędzi Montażowych** i **KT 274 ds. Betonu**
- **Croma Polska Sp. z o.o.** do **KT 49 ds. Optyki i Przyrządów Optycznych** i **KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów**
- **EFEN Sp. z o.o.** do **KT 74 ds. Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Wysokonapięciowej**, **KT 75 ds. Bezpieczników Elektroenergetycznych** i **KT 77 ds. Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Niskonapięciowej**
- **EU CERTO OFFICE Sp. J. Jacek Idźkowski, Maciej Kręć** do **KT 16 ds. Ciągników i Maszyn Rolniczych i Leśnych** i **KT 158 ds. Bezpieczeństwa Maszyn i Urządzeń Technicznych oraz Ergonomii - Zagadnienia Ogólne**
- **Instytut Nadzoru Technicznego Sp. z o.o.** do **KT 100 ds. Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych**

- J.S. Hamilton Poland Ltd. Sp. z o.o. do KT 201 ds. Kosmetyków i Wyrobów Chemii Gospodarczej
- NORGIPS Sp. z o.o. Sp. k. do KT 194 ds. Gipsu i Wyrobów z Gipsu
- Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza do KT 128 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji Metalowych
- Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu do KT 310 ds. Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności
- Uniwersytet Zielonogórski do KT 128 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji Metalowych.

Odwołania członków Komitetów Technicznych

W grudniu Prezes PKN odwołał z członka KT:

- Biuro Projektów i Dostaw Urządzeń Transportu Ciągłego BIPROTRANS - Stanisław Kuliński z KT 245 ds. Urządzeń Transportu Ciągłego Ogólnego Stosowania
- POLCEN Sp. z o.o. z KT 55 ds. Instalacji Elektrycznych i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych
- Stowarzyszenie Elektryków Polskich - Oddział Elektroniki Informatyki Telekomunikacji z KT 50 ds. Automatyki i Robotyki Przemysłowej
- Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego z KT 38 ds. Przetworów Owocowych i Warzywnych i KT 235 ds. Analizy Żywności.

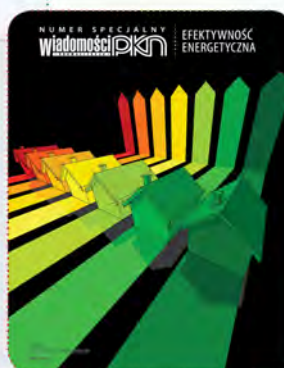
NUMER SPECJALNY

Wiadomości PKN
NORMALIZACJA

EFEKTYWNOŚĆ
ENERGETYCZNA

W numerze:

- efektywność energetyczna w kontekście normalizacyjnym;
- systemy zarządzania energią wg PN-EN ISO 50001;
- sieci inteligentne tzw. Smart Grid;
- gwarancje pochodzenia energii elektrycznej wg prEN 16325;
- sposoby obliczania efektywności energetycznej wg prEN 16212.

Publikacja jest skierowana do:

- przedsiębiorstw energetycznych;
- firm ubiegających się o tzw. białe certyfikaty (zgodnie z Ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej DzU 94, poz. 551);
- organizacji zamierzających wdrożyć system zarządzania energią SZE;
- audytorów energetycznych.

1490 PLN
+ 23% VAT

ZAMÓWIENIA:

- Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa;
- www.pkn.pl - Strefa Klienta;
- nr tel. 22 556 77 77.

Szanowni Państwo,
wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom naszych klientów
Polski Komitet Normalizacyjny opracował nowatorski produkt pod nazwą lex-norma.

Co to jest lex-norma?

To nowy produkt umożliwiający dostęp on-line do aktów prawnych i norm w nich powołanych z dziedziny budownictwa.

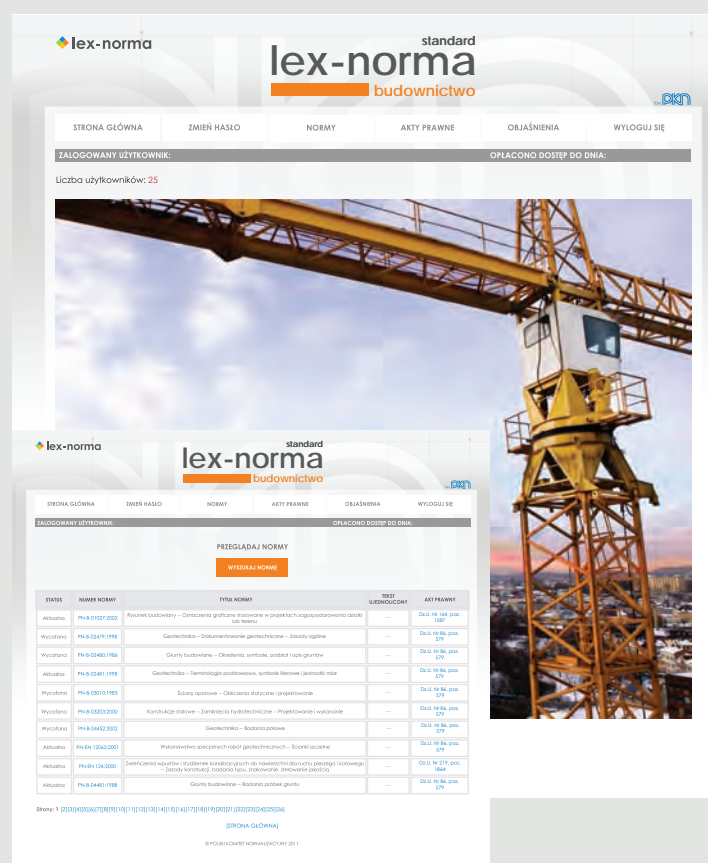
Podstawowe informacje o produkcie

Zawiera:

- wykaz i treści rozporządzeń z zakresu budownictwa, w których powołane są Polskie Normy,
- treści powołanych ponad 350 Polskich Norm.

Zalety

- Stały dostęp na okres jednego roku lub wielokrotność
- Teksty norm i rozporządzeń w formie ujednoliconej
- Hipertączy pomiędzy rozporządzeniami, a normami
- Bieżąca aktualizacja
- Oszczędność czasu i pieniędzy

The screenshot shows the lex-norma website interface. At the top, there is a navigation menu with links: STRONA GŁÓWNA, ZMIENI HASŁO, NORMY, AKTY PRAWNE, OBJAŚNIENIA, and WYLOGUJ SIĘ. Below the menu, there is a section for 'ZALOGOWANY UŻYTKOWNIK:' with the text 'Liczba użytkowników: 25' and 'OPŁACONO DOSTĘP DO DNIA:'. The main content area features a large image of a construction crane and a table titled 'PRZEGLĄDAJ NORMY' with a 'WYDELAJ NORMY' button. The table lists various standards with columns for STATUS, NUMER NORMY, TYTUŁ NORMY, DOSTĘP, and AKTY PRAWNE.

STATUS	NUMER NORMY	TYTUŁ NORMY	DOSTĘP	AKTY PRAWNE
Atakulno	PN-B-01027:2002	Planunki budowlane – Czynniki graficzne stosowane w projektach architektonicznych obiektów budowlanych	---	Ust. Nr 144, poz. 1587
Wycofano	PN-B-02474:1982	Geotechnika – Dokumentacja geotechniczna – Zasady ogólne	---	Ust. Nr 86, poz. 1210
Wycofano	PN-B-02482:1982	Geotechnika – Dokumentacja geotechniczna – Zasady ogólne	---	Ust. Nr 86, poz. 1210
Atakulno	PN-B-02481:1982	Geotechnika – Terminologia podstawowa, symbole i jednostki	---	Ust. Nr 86, poz. 1210
Wycofano	PN-B-02010:1982	Słowniki specjalne – Odczytywanie i zapisywanie	---	Ust. Nr 86, poz. 1210
Wycofano	PN-B-02010:1982	Słowniki specjalne – Odczytywanie i zapisywanie	---	Ust. Nr 86, poz. 1210
Atakulno	PN-B-10063:2000	Wieloletnie planowanie inwestycyjne – Skarpy i osłony	---	Ust. Nr 216, poz. 1844
Atakulno	PN-B-10063:2000	Wieloletnie planowanie inwestycyjne – Skarpy i osłony	---	Ust. Nr 216, poz. 1844
Atakulno	PN-B-04481:1982	Geotechnika – Budownictwo ogólne	---	Ust. Nr 86, poz. 1210

Cena

Roczna opłata licencyjna za zakup dostępu na jedno stanowisko wynosi 650,00 PLN + 23% VAT. Istnieje możliwość zakupu wersji wielostanowiskowej, której cena uzależniona jest od liczby stanowisk jednoczesnego dostępu zgodnie z aktualną Polityką Cenową PKN (www.pkn.pl/polityka-cenowa-pkn).

Jak zamówić produkt lex-norma?

Należy złożyć zamówienie przez formularz zamówienia (www.pkn.pl - Strefa klienta) lub wysyłając faks pod nr 22 556 77 87.

Masz pytania?

Dzwoń: tel. 22 556 77 55 lub 22 556 77 77